

P.10556

ROK IV

LILLE, Dnia 5-go lutego 1928 r.

Nr 2.

Złączeni jedną myślą
pojeni jednym duchem,
owiani jedną ideą —
stanowić będziemy
w potęce. □

SILY

Wspólna moc tylko
wzgórza nas
nas ocalić!

Oficjalny Organ Związku Robotników Polskich we Francji

WYCHODZI RAZ W MIESIĄCU.

Listy do Redakcji należy adresować
«Société des Ouvriers Polonaïs», à LILLE, 19, rue de la Barre,
Téléphoue 32-92

„SZCZĘŚĆ BOŻE W PRACY”

ROBOTNICY POLSCY ŁĄCZCIĘ SIE!

Niniejszy egzemplarz „SILY” poświęcamy sprawie ubezpieczeń społecznych

X Związek Rob. P. w Obronię Poszkodowanych przez „Knapszafty” X

Dochodzą nas coraz bardziej niepotrzebne wiadomości z różnych kolonii polskich o zwalnianiu z pracy w kopalniach naszych starszych rodaków, którzy są pozbawieni rent starości.

Cóż ci ludzie zrobią, gdy nie posiadają rodzin?

Czyż oni są winni, że wskutek wytworzonych okoliczności opuścili Niemcy, tracąc swoje składki, wpłacane przez całe życie do „Knapszaftów”?

Napewno odnośnie władz, bezpośrednio zainteresowane w tej sprawie przyjdą z pomocą pokrzywdzonym i chociażby ze względów czysto humanitarnych zabezpieczą im egzystencję na starość.

Już od dłuższego czasu organizacje robotnicze we Francji czynią starania w celu przyjścia z pomocą poszkodowanym przez „Knapszafty”.

Zadzad Z. R. P. przesłał także do Ministerstwa wszystkie prowizoryczne spisy, sporządzone przez prezesów filijnych wraz z obszernym pismem, opracowanym na podstawie zebranych materiałów, odnośnie przepisów prawnych i opinii publicznej wypowiadanej w tej sprawie.

Treść listu Związku jest następująca:

Do

Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie

W uzupełnieniu pisma Związku z 17-go września 1927 r. L. 5404 — Zarząd Główny Z. R. P. we Francji przesyła w załączniku spis byłych członków niemieckich Kas Gwareckich, należących do Związku Robotników Polskich, którym „Knapschaft” odmówił przesyłania do Francji pobieranych poprzednio rent, lub też zaliczenia dawnego członkostwa.

Na terenie Francji znajduje się około 10,000 obywateli polskich, którzy bądź to utracili prawo do swych składek, wpłacanych przymusowo do niemieckich instytucji ubezpieczeniowych, bądź też wstrzymano im renty, nabyte z tytułu starości albo z tytułu wypadku przy pracy.

Robotnicy ci przybyli bezpośrednio z Niemiec do Francji lub też udali się najpierw do Polski, a potem wskutek bezrobocia do Francji.

Władze Polskie przychylnie załatwły pretensje tych obywateli, którzy powrócili do kraju, gdyż ustawy z 19-go grudnia 1925 roku, z 23-go stycznia 1924 roku, z 26-go czerwca 1924 i z 23-go lipca 1926 r., regulują sprawę rent tym, którzy przybyli do Polski przed decyzją Ligi Narodów z 17-go lipca 1922 roku, jak również przekazują odpowiednim Ubezpieczalniom w Pol-

sce uprawnienia do niemieckich Kas Gwareckich, wynikające z tytułu opłacania składek b. członków „knapszaftów”, przybyłych do kraju, oraz zapewniają wreszcie wszyskim tym rentobiorcom, którzy przybyli do Polski po terminie, stałe zasłki aż do czasu, kiedy będą im wypłacane renty.

Ustawodawstwo polskie nie objęło jednak obywateli polskich, zamieszkałych we Francji, którzy byli członka

miejskich Kas Gwareckich, po wypadku polskiej ubezpieczalni nabyć prawo do zaliczenia całego okresu opłacania składek zarówno dawniej jak i obecnie we Francji na określenie prawa bonifikacji i usłalenie przyszłej renty stosownie do rozliczeń, przewidzianych konwencją między francuskimi

nastycznych jak i przeciwrządowej prasy polskiej, sprzyjającej ugrupowaniom, które w kraju straciły swoje wpływy. Mówi się powszechnie iż « Polska sprzedaje Was kapitalistom francuskim, nie zabezpieczając Was starością Burżuazja polska nie wpuściła Was do Polski, wskazując Wam miejsce w kopalniach francuskich, do chwili posiadania sił, a potem musicie iść na żerowanie ».

Chec zaradził szkodliwej agitacji Zarząd Główny Z. R. P. we Francji zwraca się do centralnych władz polskich z prośbą o przyjście z pomocą poszkodowanym, przesyłając w załączniku listę (3.234 nazwisk) poszkodowanych przez „knapschafty”, którzy należą do Z. R. P., oraz donosi, iż dalsze materiały jak np. przykład zbieranie szczegółowych kwestionariuszy od podanych na liście członków Związku, Zarząd Główny Z. R. P., przekazał nowo stworzonemu Kimilelowi Poszkodowanych przez „Knapschaft” niemiecki, który niewątpliwie prześle dalsze materiały statystyczne wraz ze spisami, sporządzonymi przez sekcje polskie przy syndykatach francuskich i przez komitety niezorganizowanych.

Rejter, prezes
Kałinowski, sekretarz
Berent, skarbnik
Załaczek: Spis 3.234 górników pol.

Formalności przy zawieraniu mażeństw we Francji

Na skutek licznych zapytań ze strony wychodźnika w sprawach, dotyczących, zawierania związków małżeńskich we Francji, Zarząd Główny Z. R. P. zwrócił się piśmiennie do wszystkich konsulatów polskich we Francji z prośbą o wyjaśnienie, w jakich wypadkach obywatele polscy, zmuszeni są przedstawiać w merostwie świadectwo zwyczajowe (certificat de coutume), wydane przez konsulat w celach małżeńskich.

Jak wiadomo według francuskiego prawa obywatele każdego ze stron, pragnące zawrzeć związek małżeński przed ukończeniem 25 lat obowiązana jest złożyć pozwolenie od rodziców lub opiekuna. Jednak obywatele polscy, mający powyżej 21 lat każdorazowo konsulat może wydać świadectwo (certificat de coutume), że ustawodawstwo polskie nie wymaga pozwoleń rodziców do zawarcia związku małżeńskiego dla tych, którzy ukończyli 21 lat.

Nowożeńcy, mający mniej, niż 21 lat lub więcej niż 25 lat nie potrzebują tak zw. « certificat de coutume ».

Jednak, mimo tego rodzaj przepisów Zarząd Związku R. P. napotkał

325.2(438:44)(05)

Renty dla Ślązaków

Obecnie jest aktualną wśród wychodźca polskiego we Francji sprawą byli członków ubezpieczeń niemieckich, którzy przybyli z Westfalii i Nadrenii.

Wiemy, że Niemcy nie chcą przesyłać do Francji obywatelom polskim na leżnych im rent, ani uznać praw do knapszaftów tym, którzy mimo długolatnego przymusowego należenia do niemieckich kas gwareckich nie uiszczili ostatnio po wyjeździe z Niemiec tak zwanych składek zastrzeżonych.

Te trudności « Knappaft » robi jednak tylko dla obcych, a obywatełom niemieckim przesyła renty do Francji.

Inaczej postępuje Spółka Bracka w Tarnowskich Górach na Górnym Śląsku, która scisłe trzyma się swych starych statutów i robi nie tylko trudności obcym, na wzór niemieckich knapszaftów, ale także wstrzymuje wyjątki pieniędzy i odmawia praw do rent starości wszystkim obywatełom polskim.

Jako przykład przytaczamy następujący wypadek:

Emigrant Józef Parol, zamieszkały obecnie w Bruay-en-Artois we Francji był członkiem Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach od 1. 10. 1901 do maja 1923, a więc 19 lat.

Z powodu bezrobocia na Górnym Śląsku druh Parol zmuszony był wyjechać do Francji w roku 1923, gdzie został kaleką.

W r. 1925 pełen zwrócił się z zapytaniem do Spółki Brackiej w sprawie wyrównania zaległych składek uznaniowych dla podtrzymywania praw do świadczeń z kasy pensyjnej.

Spółka Bracka, zarządzeniem z dn. 26. 10. 1925 odmówiła wniosku o powołanie przychylnego załatwienia z tem uzasadnieniem, że Parol nie posiada uznaniówek od maja 1923 roku.

W dn. 3. 11. 1925 poszkodowany odwołał się przeciw temu orzeczeniu do Wydziału Administracyjnego Spółki Brackiej, który jednak rozstrzygniecie z dnia 17-go 12. 1925 r. zatwierdził zaczerpione zarządzenie.

Druh Parol wniośał pismem z dn. 18. 1. 1926 w ustawowym terminie odwołanie przeciw powyższej decyzji do Brackiego Sądu Rozjemczego w Katowicach, który to sąd przesiał petycję i wyrokiem z następującym uzasadnieniem:

« W myśl par. 54 ust. 1 statutu z dnia 28. 2. 1925 r. robotnicy ustanowiący z zakładów brackich jako zdolni do pracy mogą utrzymać swe nabyte prawa do kasy pensyjnej przez płacenie opłaty za uznanie (uznaniówek) w wysokości 50 groszy miesięcznie, a o ile członek nie zapłacił uznaniówek przez 12 miesięcy — nabyte prawa wygasają w myśl paragrafu 51 ust. 3. »

Powód po opuszczeniu pracy zawodowej na zakładach brackich w maju 1923 wyjechał do Francji, jako zdolny do wykonywania pracy zawodowej i od tego momentu przesiął wogół płacić uznaniówek do Kasy Spółki Brackiej. Już po roku, t. j. w czerwcu 1924 w myśl statutu — jako nieplacący czonk kasy pensyjnej utracił swoje nabyte prawa do świadczeń z kasy pensyjnej (Ust. 3. 54 statutu). Tembarziej należało uważać prawa powoda do świadczeń kasy pensyjnej Spółki za wygasłe z uwagi na to, że powód w dalszym ciągu do września 1925, dla podtrzymywania nabytej praw do kasy pensyjnej nie uiszczał żadnych uznaniówek.

Opierając się zatem na fakcie nieuiszczania uznaniówek przez powoda przez okres przeszło dwuletni t. j. od maja 1923 do września 1925 r. zupełnie słusznie pozwaną odmówiła powodowa tak co do roszczeń z kasy pensyjnej, jak i co do możliwości podtrzymywania utraconych praw do świadczeń z kasy pensyjnej i to zgodnie z postanowieniem ust. 3. 54 statutu Spółki.

Ponadto, ponieważ powód utracił — jak to wyżej wykazano — prawo do świadczeń z kasy pensyjnej Spółki Brackiej sprawa jego inwalidzta nie może być subsumowana pod postanowienie objęte ust. 1. z 59 statutu Spółki, ponieważ pensja inwalidzka może być przyznana tylko członkom kasy pensyjnej — a powód przez utratę nabytej praw, jak wyżej wykazano, przestał być członkiem kasy pensyjnej.

A więc z powyższego wynika, że jakkolwiek decyzja Sądu Rozjemczego jest zgodną z przepisami statutowymi, obowiązującymi Spółkę Bracką w Tarnowskich Górach — to jednak z punktu czysto humanitarnego jest niemniej innem jak krzywdą wyrządzoną nieświadomemu robotnikowi, który nie płacił tak zwanych uznaniówek (Feierschichten) jedynie dlatego, iż nie wieǳiał, że trzeba te składki uiszczać.

Sąd Rozjemczy uznał, że Parol wyjechał z Polski wskutek bezrobocia, a więc zmuszony był opuścić kraj i za pośrednictwem Państwowego Urzędu Pracy udał się do Francji, nie otrzymując ani przed wyjazdem z Polski, ani też po przyjeździe do Francji odpowiednich instrukcji, dotyczących przesyłania z Francji « uznaniówek » do Kasy Brackiej w Tarnowskich Górach.

Gdy jednak zwrócił się uwagę na pierwszy artykuł konwencji polsko-francuskiej z 14-go października 1920 roku, dotyczący rozliczeń między francuskimi « Caisses autonomes des Retraites » i polskimi ubezpieczalniami w sprawie ustaleń rent, stosownie do okresu płacenia przez górnika składek zarówno dawniej w Polsce, jak i obecnie we Francji, to siłą rzeczy nasuwa się nam logiczna myśl, że właśnie gospodarz nie powinny przesyłać do Kas w Górzach Tarnowskich żadnych składek ani uznaniówek, o ile po przybyciu do Francji stali się członkami francuskich towarzystw ubezpieczeniowych.

W danym wypadku zainteresowany Parol nie powinien stracić swych praw do członkostwa wskutek powstrzymania się od płacenia składek do Kas w Górzach Tarnowskich, gdyż zaraz po przybyciu do Francji stał się członkiem « Caisse Autonome des Retraites ». Przecież robotnik nie może całe życie opłacać składek do dwóch kas ubezpieczeniowych.

Stosownie do konwencji określenie prawa bonifikacji i ustalenia przyszłej renty dla robotnika przybyłego z Polski, odbywa się w porozumieniu ubezpieczalni polskich i francuskich, czyli w powyższym wypadku pod uwagę winien być wzięty 19-letni okres członkostwa Parola w polskiej ubezpieczalni i dalsze lata we francuskiej.

Władze polskie winni jak najpręzej wyjaśnić wychodźca, czy czas pracy emigranta polskiego we Francji płacącego składek do francuskich kas starości będzie liczony do przyszłej emerytury po powrocie tegoż emigranta do kraju i wpisaniu się na członka do ubezpieczalni w Polsce.

I odwrotnie należy wyjaśnić, czy robotnikom polskim, mającym zamiar zostać we Francji będą liczne do emerytury lata członkostwa w ubezpieczalniach polskich.

Z konwencji polsko-francuskiej z 14. 10. 1920 r. wynika, że odpowiedź władz winna wypaść na korzyść robotnika.

Ubezpieczalnie polskie nie mogą zajmować podobnego stanowiska, do swych dawnych członków, przebywających obecnie we Francji, jak to czyni Kasa w Górzach Tarnowskich w stosunku do naszego druhu Józefa Parola z Bruay w wielu innych, odyż powyższa sprawa winna być rozpatrywana z punktu widzenia obowiązującej konwencji polsko-francuskiej, a nie na podstawie statutów poszczególnych Ubezpieczalni w Polsce.

KALINOWSKI

Dobrodziej robotnika polskiego - oszustem

W ostatnich kilku dniach wydarzył się w naszym ciekiem St.-Etienne fakt, który do żywego poruszył naszych rodaków emigrantów, zamieszkujących bądź w samem mieście, bądź w okolicy. Fakt ten rzuca jaskrawe światło, na łatwotworność ludzka z jednej strony, i na niebezpieczeństwo, na jakie narażone są szerokie rzesze naszego wychodźca ze strony nieuczciwych spekulantów, chcących łatwą drogą zgarnąć się kosztem krawo zaprawionego grosza biednego robotnika polskiego, z drugiej strony.

Otoż 15-go stycznia r. b. zniknął nagle ze St.-Etienne znany prawie wszyskim rodakom tutejszym, « kupiec » polski p. Teodor Ciesielski, były urzędnik Banku Przemysłowego, oddziału w St.-Etienne, który to oddział został zlikwidowany w marcu ub. r. Ten nagi wyjazd ujawnił rzeczy wprost skandaliczne. Okazało się bowiem, że ów pan sprzeniewierzył na szkodę tych co mu zaufali swe oszczędności « na wysoki procent », olbrzymią sumę. Siedzisko, które obieńie się toczy, ujawniło się sumę sprzeniewierzonych pieniędzy. Dotychczas mówią, że sięga ona około 700.000 fr.

Szczegóły tej « operacji finansowej » są mniej więcej następujące : P. Ciesielski, zaraz po zlikwidowaniu B-ku Przemysłowego w St. Etienne, zatrzymał lokal zajmowany przez ten bank na swoje nazwisko i otworzył « dom handlowy », przedmiotem którego miał być handel hurtowy drzewem z Polski, głównie na potrzeby kopalni tutejszych. Nie rozpórzał żadnym zdaje się kapitałem własnym, powziął on myśl zebrania sobie tego kapitału, wypożyczając od robotników polskich którzy go jeszcze znali z banku, ich oszczędności. Ten mu dał 2.000, tamten 5.000 inny wreszcie 7.000 i t. d. Byli i tacy, co ulokowali w tym « interesie » ponad 20.000 fr. Liczba tych biedaków jest ogromna. Koroną zasługoszczędności jest fakt, że własna stążka owego « kupea », osoba mająca 60 lat, nietyleż, że przez cały czas pobytu (coś przeszło rok) nie otrzymywała ani grosza pensji umówionej, lecz ponadto powierzyła mu swe krawo zaprawione oszczędności w sumie około 6.000 fr.

Nie jeden z czytających te słowa zapyta może, jakim sposobem ci ludzie mogli mu tak ślepo zaufać ?

Odpoowiedź jest bardzo prosta. Chciwość na duży procent i brak orientacji w sprawach finansowych. P. Ciesielski swą « zdolności organizacyjne » posunął do tego stopnia, że chęć zyskać zaufanie i zachwyć jak największą liczbę osób do korzystania z dobrodziejstw wysokiego procentu, wypłacił pierwsiem pożyczającym procent sięgający zawrotnej wysokości 120% na rok. Pożyczal zazwyczaj na trzy miesiące i tak napraw. od sumy 1.000 fr. ulokowanej na 3 miesiące wypłacił 400 fr. procentu. Oczywiście, gdy to się rozniasto pomiędzy ludźmi, każdy eo posiadał trochę grosza zaoszczędzonego, śpieszył je ulokować w tak z y s k o w n e m przedsiębiorstwie drzewnym ». Każdy z wieleżycieli posiadał pokwitowanie na parterze stempłowym (papier timbré) za 3 fr. 60 w języku francuskim z podpisem właściciela « firmy », zlegalizowanym przez notariusza i « o ironjo » z podpisem notariusza zlegalizowanym w sądzie. Jak widać z tego, wszystko było uplanowane, aby wzbudzić jaknajwiększe zaufanie. Nie było to zatem przypadkowe niepowodzenie handlowe, lecz zgory przygotowane oszustwo na wielką skalę. Okazuje się zatem, że łatwotworność ludzka i chęć dużych zysków w postaci procentów jest tak zakorzeniona wśród ludzi, że pomimo bankructwa dwóch banków pol-

skich w ostatnich dwóch latach, ludzie niczego się nie nauczyli i tak łatwo dali się obaćmuci. Nie jeden się już widział posiadaczem fortuny, umożliwiającej mu kupno ziemi w Polsce lub domu, gdy tymczasem marzenia się rozwijały, jak mgła wiosenna, a pozostała zawód i rozwój po stracie ostatnich oszczędności. Ci z pośród poszkodowanych, którzy są w sile wieku, mogą pracę usilną zgromadzić jeszcze w życzliwe oszczędności na stare lata. Ale co mają począć ci, którzy przekroczyli pięćdziesiątkę ? Sterani pracą całego życia, skazani są na żebraninę, gdy już siły do dalszej pracy nie stań. Oby ten zaiste smutny fakt, otworzył nareszcie oczy naszym rodakom nałęcio. Każdy posiadacz oszczędności, ma zawsze możliwość pewnego ulokowania swych pieniędzy, ale musi sobie zgory powiedzieć, niechęć dużego procentu, ale pewny. Lepsze 3—4% w solidnym banku lub kasie oszczędności, niż 30—40 % u jednostki prywatnej, nie przedstawiający żadnej absolutnie gwarancji ani moralnej, ani materialnej. A więc bacznosć rodacy.

Władze, prasa i organizacje polskie winny zwrócić uwagę na prywatne biura w koloniach polskich.

J. WOJCIECHOWSKI
kierownik O. B. O. P. w St.-Et.
St. Etienne, 27. 1. 1928 r.

Nowo utworzona filia Z. R. P. we Francji

Związek Robotników Polskich znów powiększył się o jedną filię. Otoż w miejscowości Auchy-les-Mines udało się kilku zdrowo myślącym organizatorom założyć nową filię Z. R. P. w dniu 22-go stycznia 1928 r. Na prezesa wybrano : Stanisława Piotra, Auchy-les-Mines, Cité Madagascar (P.-de-C.), na sekretarza Jerezyńskiego Jana, Auchy-les-Mines, Cité Madagascar Nr. 316, na skarbnika Wągrowskiego Wojciecha, Auchy-les-Mines Cité Madagascar, mążem zaufania Stefan Lehmann.

Wszelkie korespondencje dotyczące się filii uprasza się o nadesyłanie na ręce prezesa lub sekretarza.

Z. obrony Prawnej Z. R. P. we Francji

Zarząd Główny Z. R. P. we Francji podaje do wiadomości członkom, że od stycznia b. r. kierownictwo Obrony Prawnej przy Związkach objął adwokat p. Jerzy Jachimowicz, który wkrótce zostanie wpisany na listę adwokatów przy sądzie Apelacyjnym w Douai.

Kierownikiem nowo utworzonego Biura Obrony Prawnej Związków na Wschodnią Francję w Nancy jest p. Stefan Zaleski, a Biuro Obrony Prawnej Związków w St. Etienne jest po dawnom kierowane przez znanego w Środkowej Francji p. Jana Wojciechowskiego.

Członkowie z Południowej i Środkowej Francji winni się zwracać we wszystkich sprawach prawnych do St.-Etienne, a ze Wschodniej Francji do Nancy.

W sprawach organizacyjnych należy kierować wszystkie korespondencje do Centrali w Lille.

Zarząd Główny Z. R. P. we Francji

Przegląd Projektu Reformy Ustawodawstwa Francuskiego, dotyczącego wypadków przy pracy

(Ciąg dalszy.)

W poprzednim numerze « Siły » oznawiliśmy, jakie zmiany przewiduje projekt tak dla dzinnego odszkodowania, jak i dla rent przy wypadkach przy pracy, przyczem stwierdziliśmy, że zmiany te idą po linii korzystnej dla robotników.

Przeglądając dalej projekt, będziemy mogli spostrzec, że i wszystkie inne zmiany, które się w nim znajdują, mają na celu ulepszenie ustawy z roku 1898 w kierunku zreformowania tej na korzyść klasy pracującej i przez to samo dążą do wzmacnienia pozycji socjalnej tej klasy.

Projekt nie tylko że przewiduje zmiany w istniejących już zasadach prawnych, lecz wprowadza ponadto nowe zasady i nowe uprawnienia dla robotników.

Redukcja zawodowa ofiary wypadku przy pracy

Projekt wprowadza pod tym względem nową zasadę, a mianowicie, robotnik, który z powodu wypadku, nie może wykonywać zawodu, który wykonywał przed wypadkiem, lub nie może do niego powrócić, jak tylko ponownie do niego się przyzna, ma prawo do bezpłatnej nauki w szkole zawodowej, aby wyuczyć się nowego zawodu, według swego właściwego wyboru, pod warunkiem, że dany wybór będzie odpowiadał jego zdolnościom, tak fizycznym, jak i umysłowym. Renta, zaś, którą otrzyma, tytułem odszkodowania za wypadek, nie może być zmniejszona z powodu rozpoczęcia założkowania w tym nowym wyuczonym zawodzie.

Aparaty ortopedyczne i inne

Przy obecnej ustawie, pracodawca obowiązany jest ponosić koszta aparatu ortopedycznych, lub innych, o ile stan ofiary wypadku tego wymaga, lecz tylko jednorazowo. Zazwyczaj, gdy aparaty ulegają zniszczeniu, lub zepsuciu się, pracodawcy odmawiają ponieszenia dalszych kosztów i robotnik zinuszony jest w takim wypadku wykładać ze swoich funduszy.

Projekt wprowadza kategoryczną zasadę, że dostarczanie i odnawianie danych aparatów wyłącznie ciążyć będzie na pracodawcy.

Uprawnienia dla rodzin ofiar śmiertelnych wypadków przy pracy

Gdy, skutkiem wypadku przy pracy, następuje śmierć robotnika, rodzina jego ma prawo do pobierania rent i zasiłków.

Osoby uprawnione są następujące: żona, dzieci, rodzice, dziadkowie, wnuki.

Przy obecnej ustawie, o ile robotnik posiadał żonę lub dzieci, to rodzice, chociażby byli na jego utrzymaniu, nie miały prawa do renty.

Projekt, w tekście komisji parlamentarnej, nie odsunął się od tej zasady, jednakże w orłońce dyskusji Izby, nadniósł posła p. Marcelego Arnould'a ograniczenie to zostało usunięte i wniesiono do projektu, że nawet w wypadku, gdy zmarły posiadał żonę lub dzieci, lecz i jednocześnie rodziców na swojem utrzymaniu, to ci ostatni mają też prawo do renty.

Renty wdow

Obecnie wdowa pobiera rentę w wysokości 20% rocznego zarobku męża (w obliczeniu patrz podstawowy i zredukowany zarobek), pod warunkiem, że związek małżeński był zawarty przed wypadkiem.

Projekt podwyższa rentę wdowie do 30% rocznego zarobku męża. Zajmuje się nawet, czego dodat nie było, leżem rozwodek i separtek, pod warunkiem, że obuierały one od męża pen-

sje, czyli t. zw. alimenta. Rentę, które mogą być im przyznane, będą odpowiadły wysokości pobieranych alimentów, pod warunkiem jednak, że nie będą przekraczać 20% rocznego zarobku męża.

W razie ponownego wyjścia zamąż wdowy, obecnie pobiera ona tytułem jednorazowego odszkodowania, tak zwanego « wykupu renty », kapitał równający się trzechletnim poberom renty.

Projekt podnosi to odszkodowanie do kapitału, równującego się pięcioletnim poberom renty.

Gdy jednak wdowa ma dzieci, to wykup renty może być odroczone, aż do ukończenia osiemnastego roku życia jej najmłodszego dziecka, a nawet do 21. lat tegoż dziecka, o ile ono uczęszcza do szkół i nie oddaje się pracy zarobkowej.

Zasiłki na dzieci

Obecna ustanawia przyznanie na dzieci, do lat 16, następujące zasiłki:

15% rocznego zarobku zmarłego na jedno dziecko; 25% — na dwoje dzieci; 35% — na troje dzieci; 40% — na 4-o i więcej.

Największy zasiłek na dzieci nie może przekraczać 40% zarobku.

Projekt podwyższa zarówno stopę procentową zasiłku na dzieci jak i czas trwania. Mianowicie zasiłek wypłacany jest do ukończenia 48-go roku życia dziecka, przyczem, gdy dziecko jest zupełną sierotą (to jest bez ojca i matki), zasiłek jest większy, aniżeli gdy jest tylko pół-sierotą.

Zasiłki na pół-sieroty (gdy zostaje matka):

15% rocznego zarobku na jedno dziecko; 25% — na dwoje; 35% — na troje i 10% na każde następne z dziećmi.

Zasiłek dla sierot zupełnych (bez ojca i matki) wynosi 25% na każde dziecko.

Należy jednak pamiętać, że wszystkie zasiłki i renty, wypłacane pozostałe rodzinie zmarłego, nie mogą przekraczać sumy jego rocznego zarobku.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

JACHIMOWICZ.

Wypadki przy pracy

Przy wypadkach przy pracy należy zwykle zwracać uwagę na podstawowy zarobek roczny okaleczonego i na wysokość procentową utraty zdolności do pracy.

W ubiegłym roku od 1-go lutego ustalono sumę 8.000 fr. jako podstawowy zarobek roczny robotnika, wraz z jedną czwartą częścią tych pieniędzy, które robotnik zarabia ponad 8.000 fr.

Obecnie Izby Ustawodawcze we Francji, przystąpiły po uchwaleniu ustawy o ubezpieczeniach społecznych do omawiania kwestii ulepszenia prawa z 1898 roku, o wypadkach przy pracy.

Nowa ustanawia prawdopodobnie podwyższy ogólną skalę, procentową utraty zdolności fizycznych przy okaleczeniach.

Obecnie uważamy jednak za wskazane podać do wiadomości członków treść dotychczasowej tabeli, przełumaczonej z kodeksu pracy i dotyczącej utraty zdrowia wskutek wypadku. Treść ta jest następująca:

CZŁONKI GÓRNE (ręce): Utrata dwóch członków (dwu rąk) absolutna niezdolność do pracy; Utrata jednego oka, 25 do 33%; Oslabienie słuchu jednego ucha, do 15%; Przepuklina, 10%; Głuchota oka uszu, 45 do 60%; Oslabienie słuchu obu uszu, 5 do 30%; Głuchota jednego ucha, 35 do 25%; Oslabienie słuchu jednego ucha, 15%;

PRAWA REKA: Utrata całego prawa ramienia, 80%; Utrata prawa ramienia poniżej łokcia, 70%; Utrata całej prawej ręki, 65%; Sparaliżowanie łopatki prawej, 50 do 60%; Utrata kciuka, 25%; Utrata stopy, 50%; Utrata jednego palca u nogi, 5%.

Co do obrony Prawnej

Co do kalkulacji rent w Alzacji i Lotaryngii

Ponieważ w Alzacji i Lotaryngii przydzielenie do Francji po wojnie, obejmując jeszcze wszelkie prawa, oparte na ustawodawstwie niemieckim, zatem i kalkulacja rent za wypadki odbywa się w innym sposobie, jak we wszystkich innych departamentach Francji.

Placieniem rent zajmuje się « La Corporation » Nr. 1. w Metz 2, rue du Marechal Foch, które się obliczają na podstawie odnośnych artykułów kodeksu o ubezpieczeniach społecznych.

Poniżej przytaczamy przykład w cyfrach:

Przypuśćmy, że zarobek dzienny po szkadowanego wynosi 23 fr. 98 ctm., czyli że zarobek roczny wynosi 365 razy 23,98 = 8.752 fr. 70 ctm. Zarobek podstawowy równy jest 1/3 różnicy zarobku rocznego i zasadniczej sumy 4.500 fr., czyli, że będzie 8.752 fr. 70 ctm. — 4.500 = 4.252,70.

4.252,70

— = 1.417,57

3

Płaca podstawowa dla kalkulacji renty będzie $4500 + 1417,57 = 5917,57$. Przypuśćmy, że chodzi o wdowę, której mąż zginął wskutek wypadku przy pracy i której należy się z tego tytułu 20% lub też, mówiąc zrozumialej 1/5 zarobku męża, a zatem należna jej renta roczna wyniesie:

5.917,57

— = 1.483,57 fr.

5

KALKULACJA KOSZTÓW

POGRZEBU

Wysokość kosztów pogrzebu = 1/15 płacy podstawowej, czyli, że będzie:

5.917,57

— = 394,50

15

SPOSÓB PLACENIA RENTY

Jeżeli renta nie jest reklamowana ciągu pięciu pierwszych dni miesiąca, nie może być takowa wcześniej płatna jak następnego miesiąca.

Renta jest płatna co kwartał z datą na podstawie świadectwa życia. W razie wyjazdu do kraju, renta będzie przesyłana do Polski.

Z życia robotników polskich w Alzacji

W pięknej Alzacji życie robotnika, a przedwyszystkiem robotnika polskiego, nie należy wele do przyjemności.

W Strasbourg, natomiast życie polskiego robotnika jest wprost rozpaczliwe.

Przeważna część robotników polskich zatrudniona jest w « Forges de Strasbourg ».

Nie ciekawa to praca — ciężka, przy tym marnie opłacana.

Robotnik zarabia nie więcej niż 17 fr. 30 ctm. na dzień.

Jak trzeba za taką sumę ciągnąć się z życiem, nie potrzeba tu tego specjalnie podkreślać. Dość, że trzeba liczyć kartofle na obiad, aby nie zjeść jednego za dużo, gdyż brakłyby ich przy koncu tygodnia.

Mieszkania robotników polskich pozostawiają bardzo wiele do życzenia.

Specjalnie dla robotników polskich wybudowano baraki — tuż koło fabryki. Mieszkańcy baraków naprawdę muszą posiadać « ruskie » zdrowie, aby nie uleź cholerze lub jakiemu innemu tyfusowi, gdyż porządek naokoła baraków i w barakach jest « jak w osieku ». Fabryka nie każe czyścić dlatego aby cośkolwiek do porządku przyprowadzono baraki, które przecież służą robotnikom za mieszkania.

Mamy też « szkołę polską », lecz bez lekcji. Jest sala szkolna, jest nauczyciel, są dzieci, tylko brak jednego braku lekcyjnego.

Taksamo trzeba podkreślić, że w urzędach tutejszych polaków nie bardzo lubią i na polaka patrzą mniej więcej jak w Poznaniu na żyda.

Najwięcej bodaj polaków nie lubią urzędu Pośrednictwa Pracy. Przekonaliśmy się o tem bardzo dobrze w ten czas, kiedy do niego udało się musiać członek naszego Związku po zaświadczenie otrzymanie karty tożsamości. Wzięto tam od niego 40 fr. Gdy otrzymał zauważanie po odbiór karty tożsamości — certyfikat już był nie ważny, znów musiał mieć nowy, ale gdy poszedł na urząd pośrednictwa pracy, to już mu powiedzieli, że certyfikat nie wydają, gdyż « polaków niepotrzebują ».

Starania Konsulatu nie pomogły, gdyż urzędnik uparł się i daje wejście jednemu i tą samą odpowiedź, że « dla polaków nie ma pracy ani miejsca w Strasburgu ».

Otoż zisszcza się stare nasze przystosowanie, że « kiedy bieda to do żyda, a później do mnie gryźni żydzie I » Tak samo i tu, kiedy brakło rąk do pracy, to zwracali się do polaków, obenie za to, że polacy robotę zrobiły mogły işe żebrać lub się powieść, gdyż już nie potrzebni. Tak wielu rozumuje.

Może i dناس nastaną lepsze czasy. Nic nie ma gorszego dla człowieka, jeśli za szczerą pracę spotyka go upokorzenie, a z tem faktem często spotyka się tu w Alzacji.

Jedną dla nas jest pociecha, że władze konsularne w Strasburgu zajmują się nami bardzo szczerze i z nami współpracują jak i są nam pomocne we wszystkich sprawach, a przedwyszystkiem odnoszą się przychylnie do wniosków filii Związku Robotników Polskich.

St. KUBIAK.

Nowe Wydawnictwo

Dowidujemy się, że w Północnej Francji powstaje nowe wydawnictwo pod tytułem « METEOR », którego administracja mieści się w La Madeleine - lez - Lille, 133 rue de Lille.

Zakłodziciel i kierownik wspomnianej instytucji p. Romuald Filipkowski, współpracownik « Wilusa Polskiego » zapewnił nas, że uczciwie przestrzega, by wydawane książki stały na odpowiedzialnym poziomie moralnym i etycznym.

Zwyczymy nowemu wydawnictwu wiodeniu.

RUCH ORGANIZACYJNY

AVION.

Swe roczne walne zebranie filja odbyło się dnia 22 stycznia, na którym został wybrany następujący nowy zarząd: prezes Szkutulski Wojciech, sekretarz Slachetka Jan, skarbnik Grzywaczyk Leon, mężem zaufania: Michał Poniży.

Szkutulski W., prezes.

ESCAUDAIN

Rocznego walnego zebrania Filii odbyło się w dniu 1 stycznia 1928 r. Wynik wyborów jest następujący: prezes Szymanek Stanisław, sekretarz Wesołowski Stefan, skarbnik Nowiski Jan.

Szymanek Stanisław, prezes.

BRUAY - EN - ARTOIS.

Rocznego walnego zebrania odbyło się z wyborami nowego zarządu, jak następuje: prezes Napierała Szczepan, sekretarz Matysiak Henryk, skarbnik Ratajczak Jan, mężowie zaufania: Matysiak Henryk, Noriewicz Franciszek, Balcerzak W., rewizorzy kas: Babuszewicz Józef i Matuszak Stefan. Delegatom został wybrany: Rózek Alozy.

Napierała Szczepan, prezes.

VIEUX CONDE SOLITUDE.

Walne roczne zebranie odbyło się dnia 9 stycznia 1928 r. Wynik wyborów jest następujący: prezes Wiśniewski Szczepan, sekretarz Kałuży Piotr, skarbnik Ratajczak Józef.

Wiśniewski Szcz., prezes.

MARGUEFFELES.

Nowy zarząd, który został wybrany w dniu walnego zebrania, 8 stycznia br., jest następujący: prezes Mandera Pałek, sekretarz Łabaj Jerzy, skarbnik Piaseczny Maciej, mąż zaufania Kaciński Wojciech, rewizorzy kas: Szymkowiak St. i Zapłata Józef.

Mandera Pałek, prezes.

OIGNIES.

Swe roczne walne zebranie filja odbyło się w dniu 27 grudnia 1927 r., na rok 1928. Wynik wyborów jest następujący: prezes Nowak Jakób, sekretarz Antoni Ruzinek, skarbnik Polak Piotr, mężowie zaufania Benedykt Gocki, Józef Komini i Franciszek Nowak.

Nowak Jakób, prezes.

SESSEVALLE.

Na rocznym walnym zebraniu został wybrany nowy zarząd jak następuje: prezes Jader Tomasz, sekretarz Panowicz Stanisław, skarbnik Szymkowiak Wojciech.

Jader Tomasz, prezes.

FRAIS MARAIS FERONNIERS.

Walne roczne zebranie odbyło się dnia 1 stycznia 1928 r. Wynik wyborów jest następujący: prezes Jan Fabis, sekretarz Brezki Ignacy, skarbnik Michał Bojanek.

Kaczor Franciszek, prezes.

RINCAMP.

Nowy zarząd, który został wybrany w dniu walnego zebrania 15 grudnia 1927 r., jest następujący: prezes Kaczor Stanisław, sekretarz Grecza Józef, skarbnik Borkowski Franciszek.

Kaczor Franciszek, prezes.

HAILLICOURT I.

W dniu 15 grudnia 1927 odbyła się roczna walna zebranie, na którym został wybrany następujący nowy zarząd: prezes Dymita Antoni, sekretarz Czoroszy Józef, skarbnik Smekla Walenty, mąż zaufania Ciurys Jan, na rewizorów kasę powołano Rybczaka Walentego i Biskupskiego Wawrzyna.

Dymita Antoni, prezes.

HAYANGE.

Na rocznym walnym zebraniu został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes Zerkowski Antoni, sekretarz Myśliwiec Jan, skarbnik Trojan Ignacy, mąż zaufania: Goździ Stanisław i Szynal Antoni

LENS SZYB II.

W dniu 18 grudnia 1927 r. odbyło się roczne walne zebranie. Wynik wyborów jest następujący: prezes Zawada Jan, sekretarz Owczarczak Ignacy, skarbnik Leon Józef, mąż zaufania Zawada Stefan, rewizorzy kas: Owczarczak Józef, Ostojski Stanisław.

Zawada Jan, prezes.

HENIN LIETARD.

Filja obchodziła swe roczne walne zebranie, na którym został wybrany zarząd jak następuje: Targowski Jan, sekretarz Skrzypczak Stanisław, skarbnik Milczarek Józef, rewizorzy kas: Baćkowskiego Józef i Filipiak Andrzej.

LA SAULE.

Skład nowego zarządu filii na rok 1928 wybrany w dniu walnego zebrania jest następujący: prezes Grypczyński Walenty, sekretarz Godniak Stanisław, skarbnik Drygas Idzi, mąż zaufania Kłoska Wincenty i drugi Zygała Daniel, rewizorzy kas: Łagodka Stanisław i Smektała Walerian.

Grypczyński Walenty, prezes.

LE CREUSOT.

Rocznego walnego zebrania filii odbyło się w dniu 15 stycznia, na którym wybrany został nowy zarząd, jak następuje: prezes Kondracki Stanisław, sekretarz Bełing Józef, skarbnik Włodarczak Jan, mąż zaufania Szczępaniak Jan.

Kondracki St., prezes.

LIEVIN.

W dniu 15 stycznia odbyło się roczne walne zebranie z następującym nowym składem zarządu na rok 1928: prezes Kowalewski Stanisław, sekretarz Brzoza Leon, skarbnik Płocieniczak Jan, mąż zaufania: Fimiak Antoni i Michałak Marcin, rewizorzy kas: Rabiega Piotr i Kucharski Franciszek, delegat Hołes Antoni.

Kowalewski St., prezes.

ONNAING.

Na rocznym walnym zebraniu filii został wybrany nowy zarząd, jak następuje prezes Szymusiak Jan, sekretarz Osmański B., skarbnik Blachowiak Jan. Zebrania filii odbywają się w każdą 2 niedziele miesiąca o godzinie 2-ej popołudnia na ul. p. Szurkowskiego.

Szymusiak Jan, prezes.

VILLE CONDE

Walne roczne zebranie odbyło się w dniu 22 stycznia br. Wybrano nowy zarząd na rok 1928, jak następuje: prezes Marciniak Leśniak, sekretarz Molski Józef, skarbnik Wilhelm Gąsior, mąż zaufania: Kalka B., rewizorzy kas: Florkowski Stefan, Leśniak Marek, prezes.

MONTIGNY - EN - OSFREVENT.

Dnia 22 stycznia odbyło się roczne walne zebranie filii, na którym został wybrany następujący nowy zarząd na rok 1928: prezes Wojciech Gawroński, sekretarz Andrzej Antoniak, skarbnik Józef Kmieciak, Gawroński W., prezes.

LENS III.

Na rocznym walnym zebraniu filii w dniu 8 stycznia został wybrany zarząd jak następuje: prezes Mellentin Karol, sekretarz Cygan Antoni, skarbnik Łukasiewicz Loman, mąż zaufania Sabał Wojciech. Mellentin Karol, prezes.

CARMAUX.

W dniu walnego zebrania filii obrano zarząd, jak następuje: prezes W. Grzelak, sekretarz Baćkowski Ignacy, skarbnik Czapelski St., mąż zaufania Gorka St. Grzelak W., prezes. Zerkowski Antoni, prezes.

ROCHE LA MOLIEOE.

Swe roczne walne zebranie filia obchodziła w dniu 8 stycznia, na którym został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes Ignacy Wasilewski, sekretarz Małszalier Józef, skarbnik Mielcarek Stanisław, mąż zaufania Belcerowski Stanisław, rewizorzy kas: Krupka Franciszek i Stefan Pietrzak.

Wasilewski Ignacy, prezes.

HOUDAIN.

Rocznego walnego zebrania odbyło się w dniu 18 grudnia, na którym został obrany nowy zarząd, jak następuje: prezes Robaczyński Jan, sekretarz Brayer Wawrzyniec, skarbnik Kaszyda Franciszek, mąż zaufania: Nowak Franciszek, Jeżdziejewski Piotr i Falkowski Jan.

Robaczyński Jan, prezes.

ARENGERB - WALLERS.

W dniu 8 stycznia odbyła się swe roczne walne zebranie, na którym został wybrany następujący zarząd: prezes Koszucki Wojciech, sekretarz Wichałz Jakób, skarbnik Giera Michał, mąż zaufania Łuczak Franciszek i Letkowski Jan.

Koszucki Wojciech, prezes.

AZINCOURT.

Skład zarządu na rok 1928, który został wybrany w dniu walnego zebrania, 8 stycznia, jest jak następuje: prezes Domagała Stanisław, sekretarz Otworniowski Mieczysław, skarbnik Dzwoniarz Andrzej, mąż zaufania: Polaszyk.

Krysztof Paweł, prezes.

COMMENTRY.

Walne zebranie filia odbyło się w dniu 15 stycznia, na którym został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes Krysztof Paweł, sekretarz Rajewski Franciszek, skarbnik Tonacki Antoni, mąż zaufania Kowalski Władysław, rewizorzy kas: Mocz Jan, Kapur Anthoni i Jakubowski. Krysztof Paweł, prezes.

Matyjaszczyk Piotr, prezes.

MASNY.

Na rocznym walnym zebraniu filii wybrano nowy zarząd, jak następuje: prezes Matyjaszczyk Piotr, sekretarz Zieliński Wawrzyn, skarbnik Zybalda Wojciech, mąż zaufania: Roszak Franciszek.

Matyjaszczyk Piotr, prezes.

SABATIER RAISMES.

Nowy zarząd, który został wybrany w dniu rocznego walnego zebrania, jest następujący: prezes Przybyła Jan, sekretarz Koziński Antoni, skarbnik Steżały Wojciech, mąż zaufania Wabnic Jan.

Przybyła Jan, prezes.

LA CHANA.

Dnia 1 stycznia 1928 r. odbyło się roczne walne zebranie, na którym został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes Janowiąk Franciszek, sekretarz Wyrwa Teodor, skarbnik Gliśczyński Leon, mąż zaufania Imberowicz Józef, rewizorzy kas: Kowalezyk Józef i Ciepliak Marcel, Janowiąk Franciszek, prezes.

Wojciech Jan, prezes.

MAZINGARBE.

Swe roczne walne zebranie filia odbyło się w dniu 8 stycznia br. Nowy zarząd został wybrany, jak następuje: prezes Gmura Stanisław, sekretarz Tonder Wincenty, skarbnik Zieliński Józef, mąż zaufania Gwardowski Franciszek.

Gmura Stanisław, prezes.

NOEUX - LES - MINES.

Nowy zarząd, który został wybrany w dniu walnego zebrania, jest jak następuje: prezes Włoch Andrzej, sekretarz Kaźmierczak Walenty, skarbnik Szeląg.

Włoch Andrzej, prezes.

QUIEVRECHAIN.

Rocznego walnego zebrania odbyło się dnia 15 stycznia br. Wynik wyborów, jak następuje: prezes Chrastek Stanisław, sekretarz Markwić Andrzej, skarbnik Garncarek Ignacy, mąż zaufania Marciniak i Rośnicki.

Chrastek Stanisław, prezes.

DOURGES.

W dniu 1 stycznia br. odbyło się roczne walne zebranie filii, na którym został wybrany zarząd, jak następuje: prezes: Oleszak Stefan, sekretarz Dąbrowski Józef skarbnik Woźniak Ignacy.

Oleszak Stefan, prezes.

PECQUENCOURT.

Na rocznym walnym zebraniu filii został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes Kasprzak Jan, sekretarz Szczępiany Szczepan, skarbnik Gron Ignacy.

Kasprzak Jan, prezes.

PONT DE LA DEULE.

Swe roczne walne zebranie filia odbyło się dnia 22 stycznia br. W skład zarządu na rok 1928 wchodzą: prezes: Wojtysiak Władysław, sekretarz Snela Stanisław, skarbnik Turowski Franciszek, mąż zaufania: Brudy Stanisław i Ładzieniec Stanisław.

Wojtysiak Władysław, prezes.

MAXEVILLE.

Rocznego walnego zebrania filii odbyło się dnia 15 stycznia; zarząd został wybrany, jak następuje: prezes: Cieplucha, sekretarz Kucharski, skarbnik Hunala, mąż zaufania Maciejewski, komisarz rewizyjny: Sokołowski, Karczyczyk, Wawrzynik. Cieplucha, prezes.

SORBIERS T ALAUDIERE.

W dniu 8 stycznia odbyła się swe roczne walne zebranie, na którym został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes: Lewandowski Wojciech, sekretarz Skrzypieński Michał, skarbnik Gornas Franciszek, mąż zaufania: Przybylski Michał, rewizorowie kas: Jurawski Leon i Gornas Ignacy.

Lewandowski Wojciech, prezes.

SAINT JEAN DE VALERISCLE.

Dnia 2 stycznia 1928 r. odbyło się walne zebranie, na którym został wybrany nowy zarząd, jak następuje: prezes: Dejkowski Franciszek, sekretarz Perz Franciszek, skarbnik Sibczak Jan, mąż zaufania: Becker Jan.

Dejkowski Franciszek, prezes.

LABOURSE.

Nowy zarząd, który został wybrany w dniu walnego zebrania, jest następujący: prezes: W. Surma, sekretarz Fr. Tomaszewski, skarbnik Nowaczyk Michał. Należy nadmienić, że filia Labourse została zorganizowana bez pomocy ze strony Zarządu Głównego i zawdzięczaając zrozumieniu członków pomyślnie rozwija się Surma, prezes.

MAGNY.